

LUONNOS

LAHTI 2030 – TEHTY KESTÄVÄKSI

Suomen johtavan ympäristökaupungin edelläkävijyys tuo asukkaille hyvinvointia ja yrityksille menestystä.

LAHTI

LAHTI 2030 – TEHTY KESTÄVÄKSI

ARVOT:
Avoimesti – vastuullisesti - yhdessä

Suomen johtavan ympäristökaupungin edelläkävijyys tuo asukkaille hyvinvointia ja yrityksille menestystä.

LUONNOS

KESTÄVÄSTI ELINVOIMAINEN

“Lahti tarjoaa kansainvälisesti kiinnostavan toimintaympäristön älykkäiden ja kestävien ratkaisujen kehittämiseen ja liiketoimintaan”

Suomen johtava **ympäristökaupunki** hyödyntää edelläkävijän potentiaalinsa ja tarjoaa yrityksille sekä asukkaille kestävästä kaupunkirakenteesta ja kilpailukykyisen liiketoimintaympäristön.

Houkuttelemme uusia **yrityksiä** Lahden alueelle ketterällä ja monipuolisella kaavoituksella, lupapalveluja sujuvoittamalla sekä seudullisella yhteistyöllä.

Kasvamme kehittyvänä **yliopistokaupunkina** ja tuemme yritysten kasvua laajalla korkeakoulujen, oppilaitosten ja **yritysten** yhteistyöllä.

Ratkaisemme **työllisyyden** hoidon haasteet ja houkuttelemme alueelle **osaavaa työvoimaa**

Vahvistamme asemaamme HEL-metropolin (ml. kv-lentokenttä) lähialueena ja kehitämme kansainvälisenä urheilu-, **matkailu-** ja **tapahtumakaupunkina**.

Teemme Lahden **keskustasta** elävän ja turvallisen sekä parannamme **asuinalueiden** viihtyisyyttä.

KESTÄVÄSTI HYVINVOIVA

“Lahti on kaikkien lahtelaisten kaupunki, jossa jokaisella on mahdollisuus osallistua yhteisön kehittämiseen.”

Edistämme hyvinvointia hyödyntämällä **lähiluontoa** kestävästi sekä lisäämällä matalan kynnyksen **liikunta-** ja **kulttuurimahdollisuuksia**.

Taklaamme **syрjäytymistä** ennaltaehkäisevillä toimenpiteillä ja etsimme yhdessä kumppaneiden kanssa ratkaisut **päihdeongelmiin**.

Tuemme **lapsiperheitä** painottamalla lasten ja nuorten hyvinvointia sekä tarjoamalla terveelliset ja turvalliset oppimisen ja kasvun ympäristöt.

Tarjoamme asukkaille monipuolisia **osallistumisen** mahdollisuuksia, ja kehitämme lahtelaisten **yhteisöllisyyttä** sekä me-henkeä.

KESTÄVÄSTI UUDISTUVA

“Lahti on innostava ja palveleva kaupunki, joka tunnetaan uudistuvasta ja kokeilevasta toiminnastaan.”

Rakennamme kaupungin toiminnan **talouden** kestäväksi kasvulle.

Emme tee yksin, vaan etsimme aktiivisesti **kumppanuuksia** ja kehitämme kaupunkia yhdessä erilaisten toimijoiden kanssa.

Hyödynnämme **digitalisaation** tuomat mahdollisuudet ja kehitämme **tiedolla** johtamista

Lupaamme sujuvan ja ystävällisen **asiakaskokemuksen** niin kasvokkain kuin verkossa.

Kaupunki on houkutteleva **työnantaja**, jossa johtaminen on erinomaista ja henkilöstö on innostunut sekä motivoitunut.

LAHTI

ARVOT:
Avoimesti – vastuullisesti - yhdessä

LAHTI 2030 – TEHTY KESTÄVÄKSI

Suomen johtavan ympäristökaupungin edelläkävijyys tuo asukkaille hyvinvointia ja yrityksille menestystä.

LUONNOS

PALAUTE / KOMMENTIT STRATEGIAAN YLEISESTI

- Strategiassa ei ole huomioitu, että Lahti on väestöltään vanheneva kaupunki. Vanhusneuvosto edellyttää, että ikäihmiset otetaan huomioon kaikessa kaupungin suunnitelmissa, päätöksenteossa ja toimenpiteissä. Kaavoituksessa ja rakentamisessa tulee huomioida elinkaarikorttelit.
- Strategia sisältää tiiviisti tärkeitä asioita. Ympäristökaupunkiaika on antanut asiantuntemusta toimintasuunnitelmaan. Ihmiset, ympäristö, työ ja hyvinvointi ovat tärkeitä. Uudistuminen edellyttää kumppanuuksien hyödyntämistä ja etukäteissuunnittelua. Hyvä, että luonnoksen eri osioissa on mainittu useita tapoja (tilastoja, kyselyitä, tutkimuksia) seurannan toteuttamiseksi.
- Monipuoliseen strategiaan tarvitaan hyvä seurantaryhmä, johon vanhusneuvoston jäsenen pitää päästä mukaan.
- Sote-toimintojen siirtyminen hyvinvointialueille ei näy strategiassa.
- Työllisyyden parantaminen ja työvoiman saanti ovat ihan keskiössä, niihin pitää kohdistaa päähuomio, erityisesti yrityksiin. Hyvinvoivat ja menestyvät yritykset takaavat julkisten palvelujen saannin ja toimivuuden.
- Toinen tärkeä panostuksen kohde on elinvoimainen ja turvallinen keskusta. Siihenkin tarvitaan hyvinvoivia ja innovatiivisia yrittäjiä, kaupungin pitää luoda siihen edellytykset, vähentää byrokratiaa, tehdä yhteistyöstä joustavaa ja kannustaa. Kaupungin tulee tehdä pitkäkestoisesti toimenpiteitä, jota elävöittävät keskustaa.
- Järjestetään lahtelaisille helposti tavoitettavia matalan kynnyksen kokoontumis- ja harjoituspaikkoja.
- Päihdeongelma saatava ratkaistuksi.
- Lisätään avoimuutta ja joustavuutta, parannetaan tiedonkulkua ylhäältä alas ja alhaalta ylös vuorovaikutteisesti.

KESTÄVÄSTI ELINVOIMAINEN

“Lahti tarjoaa kansainvälisesti kiinnostavan toimintaympäristön älykkäiden ja kestävien ratkaisujen kehittämiseen ja liiketoimintaan”

Suomen johtava **ympäristökaupunki** hyödyntää edelläkävijän potentiaalinsa ja tarjoaa yrityksille sekä asukkaille kestävästä kaupunkirakenteesta ja kilpailukykyisen liiketoimintaympäristön.

Houkuttelemme uusia **yrityksiä** Lahden alueelle ketterällä ja monipuolisella kaavoituksella, lupapalveluja sujuvoittamalla sekä seudullisella yhteistyöllä.

Kasvamme kehittyvänä **yliopistokaupunkina** ja tuemme yritysten kasvua laajalla korkeakoulujen, oppilaitosten ja **yritysten** yhteistyöllä.

Ratkaisemme **työllisyyden**hoidon haasteet ja houkuttelemme alueelle **osaavaa työvoimaa**

Vahvistamme asemaamme HEL-metropolin (ml. kv-lentokenttä) lähialueena ja kehitymme kansainvälisenä urheilu-, **matkailu-** ja **tapahtumakaupunkina**.

Teemme Lahden **keskustasta** elävän ja turvallisen sekä parannamme **asuinalueiden** viihtyisyyttä.

LUONNOS

VALTUUSTOKAUDEN MITATTAVAT TAVOITTEET

- **Lahti on hiilineutraali 2025** (mittarina päästöt)
- **Kiertotalous-liiketoiminta kasvaa** (kiertotalous-yritysten työpaikat, lisäksi kehitteillä uusi mittari)
- **Yritysten määrä lisääntyy** (mittarina yritysten määrä)
- **Yrittäjien elinkeinopolitiikan kokonaisarvosana nousee** (Kuntabarometri)
- **Yrityksiin kanavoitujen investointitukien (ELY, BF ja Finnvera) kokonaissumma kasvaa**
- **Muuttoliike on positiivinen. Väkiluku kasvaa vuosittain 0,3%**
- **Lahdessa on opiskelijoita 8500 kpl v. 2026 ja 10 000 kpl v.2030** (koulutustason nousu)
- **Työllisyys kehittyy positiivisesti:** (Vuonna 2026 nuorisotyöttömyys on alle 13 %, pitkäaikaistyöttömyys laskee 28 % vuoden 2021 tasosta ja ulkomaalaisten työnhakijoiden on aktivointiaste 50 %)
- **Osaavan työvoiman saatavuus parantuu** (500 yrityksen kyselytutkimus).
- **Vierailijoiden lkm. Lahdessa palaa vuoden 2019 tasolle ja kasvaa sen jälkeen vuosittain 1,5%** (tapahtumien määrän kehitys, majoituskapasiteetin kehitys)
- **Keskustan viihtyisyys kasvaa** (elinvoimaisuus kasvaa, koettu turvallisuus lisääntyy)
- **Suurin osa rakentamisesta sijoittuu kestäville kaupunkirakenteen vyöhykkeille**

LAHTI

ARVOT:
Avoimesti – vastuullisesti - yhdessä

LAHTI 2030 – TEHTY KESTÄVÄKSI

Suomen johtavan ympäristökaupungin edelläkävijyys tuo asukkaille hyvinvointia ja yrityksille menestystä.

LUONNOS

PALAUTE / KOMMENTIT KESTÄVÄSTI ELINVOIMAINEN KOKONAISUUTEEN

- Lahden kaupungin tulee panostaa markkinointiin ja luoda positiivista kuvaa kaupungista.
- Nopea reagointi ja johtopäätökset eri toimintojen tuloksista mahdollistaa myös nopeat muutokset toimintoihin. Tätä tulisi hyödyntää.
- Keskustan viihtyisyys: Keskusta on koko kaupungin näyteikkuna ja sen keskipisteenä tori. Elävä keskusta, jossa on tapahtumia, oleskelukeitaita, kahvioita, viheriöitä, houkuttelee ihmisiä ja yrityksiä. Näyttävät opasteet, sisääntuloreiteillä ja matkakeskuksessa antavat hyvän ensivaikutelman ja ohjaavat oikeisiin kohteisiin.
- Ehdotetaan, että tässä myös lähi-kotimaa huomioituna, lisätty punaisella. Vahvistamme asemaamme HEL-metropolin (ml. kv-lentokenttä) lähialueena ja kehitymme **sekä** kansainvälisenä **että kotimaisena** urheilu-, matkailu- ja tapahtumakaupunkina.
- Teemme Lahden keskustasta elävän ja turvallisen sekä parannamme asuinalueiden viihtyisyyttä **ja hillitsemme kaupunkirakenteen pirstoutumista (lisäysehdotus).**

KESTÄVÄSTI HYVINVOIVA

“Lahti on kaikkien lahtelaisten kaupunki, jossa jokaisella on mahdollisuus osallistua yhteisön kehittämiseen.”

Edistämme hyvinvointia hyödyntämällä **lähiluontoa** kestävästi sekä lisäämällä matalan kynnyksen **liikunta** - ja **kulttuuri** mahdollisuuksia.

Taklaamme **syrjäytymistä** ennaltaehkäisevillä toimenpiteillä ja etsimme yhdessä kumppaneiden kanssa ratkaisut **päihdeongelmiin**.

Tuemme **lapsiperheitä** painottamalla lasten ja nuorten hyvinvointia sekä tarjoamalla terveelliset ja turvalliset oppimisen ja kasvun ympäristöt.

Tarjoamme asukkaille monipuolisia **osallistumisen** mahdollisuuksia, ja kehitämme lahtelaisten **yhteisöllisyyttä** sekä me-henkeä.

VALTUUSTOKAUDEN MITATTAVAT TAVOITTEET

- **Lähiluonnon virkistyskäyttömahdollisuudet kasvavat** (lähivirkistysalueiden saavutettavuus)
- **Luonnon monimuotoisuus vahvistuu** (luonnonsuojelualueiden osuus kaupungin omistamilla alueilla)
- **Matalan kynnyksen liikunta- ja kulttuurimahdollisuuksien saavutettavuus paranee** (Alennus. ym.liput lkm. kulttuurilaitoksissa. Lähiliikuntapaikkojen lkm ryhmittäin)
- **Lahtelaiset ovat terveempiä ja liikkuvat enemmän** (ikävakioitu sairastavuusindeksi, vapaa-ajan liikkumattomuus)
- **Nuorten päihteidenkäyttö vähenee** (kouluterveyskysely, jätevesitutkimus)
- **Syrjäytymisriskissä olevien määrä vähenee** (mittarina ilman 2-asteen koulutusta, nuorisotyöttömyys, yksinäisyys)
- **Lasten ja nuorten terveelliset elintavat, turvallisuuden ja osallisuuden kokemukset sekä koettu hyvinvointi paranevat.** (kouluterveyskysely)
- **Osallistumismahdollisuudet lisääntyvät** (Osbus osallistujamäärä, kumppanuuspöytien asukastilaisuuksien määrä)

ARVOT:
Avoimesti – vastuullisesti - yhdessä

LAHTI 2030 – TEHTY KESTÄVÄKSI

Suomen johtavan ympäristökaupungin edelläkävijyys tuo asukkaille hyvinvointia ja yrityksille menestystä.

LUONNOS

PALAUTE / KOMMENTIT KESTÄVÄSTI HYVINVOIVA KOKONAISUUTEEN

- Kestävässä hyvinvoinnissa on huomioitava selkeästi ikäihmiset. Lahti harmaantuu. Myös ikäihmisten syrjäytymiseen paneudutaan. Tuemme myös vanhenevaa väestöä panostamalla terveelliseen ja turvalliseen elämään. On kehitettävä vanhoja ja tehtävä uusia, helposti saavutettavia matalan kynnyksen liikunta- ja harrastuspaikkoja.
- Ehdotetaan muutokseksi, että **lahtelaisten** terveelliset elintavat, turvallisuuden ja osallisuuden kokemukset sekä koettu hyvinvointi **paranevat (ei pelkästään lasten ja nuorten)**.
- **Lahtelaisten** päihteidenkäyttö vähenee **(ei pelkästään nuorten)**.
- Viestinnän tehostaminen kaikki tahoilla. Ikääntyvät kaupunkilaiset tulee ottaa huomioon digitalisoituvassa yhteiskunnassa. Tärkeät tiedot ja ohjeet pitää olla saatavilla myös paperisina. Opasteet kaupungin eri paikkoihin selkeämmiksi ja houkuttelevimmiksi.

KESTÄVÄSTI UUDISTUVA

“Lahti on innostava ja palveleva kaupunki, joka tunnetaan uudistuvasta ja kokeilevasta toiminnastaan.”

Rakennamme kaupungin toiminnan **talouden** kestäväälle kasvulle.

Emme tee yksin, vaan etsimme aktiivisesti **kumppanuuksia** ja kehitämme kaupunkia yhdessä erilaisten toimijoiden kanssa.

Hyödynnämme **digitalisaation** tuomat mahdollisuudet ja kehitämme **tiedolla** johtamista.

Lupaamme sujuvan ja ystävällisen **asiakaskokemuksen** niin kasvokkain kuin verkossa.

Kaupunki on houkutteleva **työnantaja**, jossa johtaminen on erinomaista ja henkilöstö on innostunut sekä motivoitunut.

VALTUUSTOKAUDEN MITATTAVAT TAVOITTEET

- **Kaupungin tulorahoitus vuonna 2026 riittää kattamaan nettoinvestoinnit.**
- **Lahti nähdään hyvänä kumppanina** (kysely sidosryhmille)
- **Tuotamme oikeaa tietoa avoimesti** (vaikutusten ennakoarvioitien lkm, kysely luottamushenkilöille)
- **Palvelukokemus paranee** (kyselyt + asiakastyytyväisyys)
- **Lahden maine hyvänä työnantajana vahvistuu** (työhyvinvointikysely)
- **Kaupungin henkilöstön työhyvinvointi parantuu** (työhyvinvointikysely)

ARVOT:
Avoimesti – vastuullisesti - yhdessä

LAHTI 2030 – TEHTY KESTÄVÄKSI

Suomen johtavan ympäristökaupungin edelläkävijyys tuo asukkaille hyvinvointia ja yrityksille menestystä.

LUONNOS

PALAUTE / KOMMENTIT KESTÄVÄSTI UUDISTUVA KOKONAISUUTEEN

- Digitalisaatiota hyödynnetään myös vanhuspalveluissa erilaisin turvajärjestelmin.
- Ehdotetaan, että tähän kohtaan lisätään: Hyödynnämme digitalisaation tuomat mahdollisuudet, **tarjoamme digitukea (lisäyksenä)** ja kehitämme tiedolla johtamista
- Talous kuntoon
- Kumppanuutta asukkaiden ja muiden sidosryhmien välillä tulee kehittää. Yhteistyö on tärkeää.
- Selkeä, avoin ja vuorovaikutteinen viestintä kaupungin kehittämisen ja uudistamisen eri vaiheissa on A ja O. Niin, että kaupunkilaiset voivat ilmaista oman kantansa ja kokea myös, että heitä kuunnellaan.
- Ikäihmisillä on paljon tietoa ja kokemusta, jota kaupungin kannattaisi hyödyntää suunnittelun eri vaiheissa - varsinkin, kun ikääntyvien määrä ja palveluiden tarve kasvaa jatkuvasti.
- Ja lopuksi: kaupunki on niin hyvä kuin ovat sen työntekijät ja asukkaat. Hyvä kello kauas kuuluu